

5888

SAALIS.

©

273.

Selma Jaffe.

Wanemuise
näitelawa
++ TARTUS. ++

Eesti Lühõpilaste
Seltsi kirjandus-Tartus
Wanemuise näitelawa

46

Eesti Üliõpilaste
Seltsile → → Tartus
Wanemuise näitelawa

Saalis.

Lüdmata eksitamine teatris,
rihes etteastes.

Selma Jaffe.

Tõlkinud: K. Kadak

Wanemuise
näitelawa
* TARTUS. *

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76194

Osajised:

Karl Nips } noor abielupaar.
Elvine Nips }
Tuulik, alaline teatriis-käija.
Joosep Rahumägi, kaupmees maalt.
Mari Rahumägi, tema naene.
Else, nende tütar.
Pauljepp, kritikus.
Preili Euhrosiine } p.likad.
Preili Emeline }
Edvard } noored kaupmehepojad.
Fritz }

Näitelava kujutab teatri faali. Kaheft reakt toolidest on küllalt, mis-
 ristise taga üles on seatud. Tšas-reas
 on 8 tooli. Esimese rea ette tuleb võre
 natuke kõrgem kui põlvideeni ulatav
 üles peada. Sisepäik on pahemal pool,
 näitlejate poolt vaadates.

Kui esimeis tõuseb, lähewad Euhuro-
 juine ja Emeline parajasti oma plat-
 side pääle (teine rida, teine ja kolmas
 plats). Mõlemad istuwad, tõmbawad
 kindad kätte, kõhistawad naeru, fofis-
 tawad tala, waatawad jalaja usse poole,
 kuft Eduard jisse tuleb. Mõlemad
 tudrukud põbrawad ruttu näo ära,
 pistawad pääd kokku, jätkawad oma
 naerukõhistanist, fofistanist ja im-
 bewaatanist. Eduard jääb fofekäi-
 gu juurde jooma; nende kolme wahel
 wahetatakse näitelati koketteriwaid
 pilkusi. Karl ja Alwine istuwad,
 käfikäes, fofekäigu juurde, jääwad,

left et nad ³ Eduardist mööda ei pää-
ge, jisma, uksteife filmidesse. Ha-
tamisega ametis. Joosep (näitelawa
taga) kõvasti ja muuades: „Koh-
lastad, teie seifate fin nagu püha
Petrus taewa väravais! Olge
nii hääd, tehke ruumi et jua
püha paika jõe jaoks!“ — Eduard,
Karl ja Alwine taganevad ruttu
kõrvale, kõik kolm kumardustega:
„Pardon“ — „wabadage!“ — Karl
ja Alwine ei lafe teineteift mitte
lahti.

Joosep. Ei tee rüga, kui ma ai-
nult jõe pääsen. (Talon pako-pala-
jaspäega herra, pilet on tal käes,
wantab ühe ja teife toolileeni pääle,
hakkab teife reaga pääle, duhvri-
jinele ja emelimele kõwa laia
häälega.) Na, mammalikefed, kouske
õige püsti, teie ei istu smeti mina
platfi pääl? (Mõlemad tüdrukud
kargavad püsti, ehmatades ja häbe-
nudes kõik kolm võrdlewad piletit

ja tooli numbrid, tüdrukud rapu-
tavad pääd.) Nee, ei ole. - Noh, ärge
pange pahaks, ma otjin edasi. (Lähel,
oma kohta otvides, tooli juurest tooli
juurde, jõuab esimese rea kolme kesse-
niise tooli juurde, vaatab meelhaäga
nende pääle ja istub ühe tooli pääle,
vaatab näitelawa poole, seab ennast
tooli pääl mõnufasti istuma, kat-
sub ka veel kumbagi teist tooli, näi-
tab mõlemate vastu oma rahulole-
mist üles, paneb oma ninaräti ühe,
programmi teise tooli pääle ja
läheb mõnufedes jälle välja. Kuus-
ta kõine seda põhjalikult koimetak,
jugeleb buhurofiine ja emeliine wa-
hel järgmine juttuajamine.)

Buhurofiine. Ordinäär!

Emeliine. Niifugune häbemata
mats!

Buhurofiine. Lina, „mamolid“ ütles
ta mille, niifugune ungebildet imi-
mene!

Emeliine. Ah, ei tea, kas tema seda

Kuulis-? — (Molemad pööravad uksi
poole, kust Eduard vabajaal ära
kadunud on.)

Euhorofine. Siin, vabest istub ta
siin lähedal?

Emeliine. Kas nägid, tal on pu-
nased kindad käes! Ah, ma leiän,
et punased kindad meesterahvale
entriickend passivad!

Euhorofine. Peisteli ole siin
kellelgi kindaid. Pui, kui einfach
siin Waremmines publikum on!

Emeliine. Mina ei oleks ka jüa
tulnud, aga täna on pärast tants.

Euhorofine. Ja vaata, mitte üks
geschmackvoll Toilette, koik nii
ilma fhlcifideta! (Molemad kurrar:
Davad ettepoole, et oma kleitid
vaadata.)

(Vabajaal on Karl ja Alwiine,
üksa käfikäes, sind kohtade pääle
läinud, esimesele ritta, teise ja
kolmanda platzi pääle. Karl
kajab Alwiinel emme istuda, kui

maardab natuse tema juurde, annab
programmi tema kätte, rotab tema
käpitasku.)

Karl. Kas sul häid istuda on, ju-
Damenene!

Alwine. Täna, minu magus,
väga hästi.

(Karl istub tema kõrval, rotab
temalt kõrvalt kinni, mõlemad vaa-
tavad väga armastanult üksteise
otta ja jostavad magufasti. —

Eduard ja Fritz ilmuvad siiskäigu
juurde. Eduard filitab oma moka-
habet ja räägib Fritziga, nähtavas-
ti mõlemate hüdoukute üle; need
on enimt melega ära pööranud ja
räägivad väga lavalt üksteisega.
Mõlemad noored mehed lähewad nende
poole.)

Eduard. Pardon, meine Damenens,
ich pitte worbei!

(Euhrofiine ja Burliine kargawad
väga pünlidus olekus üles: „O, pitte
fchr.“ — Eduard istub Euhrofiine

8.
Kõrvale, Fritz emline kõrvale
Kuna tüdrukud üksteise ligidale
nukkudes jostavad, istuvad Eduard
ja Fritz ehitaja päris vaikselt —
Joosep ja Mari tulevad väga
kärakskalt jõe.

Joosep. Loo, naene, jälle ei kõige
paremad plattid terwes juulis!
(ümber vaadates.) Noh, õlpe, ik-
ka idafi — mäng lähel kobe lahti.
(õlpe tuleb pikkamisi kõik aeg
ümbervahtides, ette.) Kõik kolm
istuvad.)

Õlpe. Ümäh, vaata õnneti jeda
naesterahvaft punase kleidis.
Ah, emäh, käiesti punane, kogu
ni juuksegi punane.

Mari. Ah, ma arvan, see on
värvitud.

Õlpe. Aga mäh, värvitud?
Mis ja sellega mõtled?

Mari. Sellest ei saa fina arm

Õlpe. Ah, emäh, ja see — (väägib
kõrge idafi.)

9.
Tõulik (kõiges väga rutulik,
lihixeste nurgeliste kigutustega,
tuleb ruttu jõe, lähleb ruttu eji-
misesse ritta ja ütleb joosepile).
Lubage, herra!

Joosep. Palun, kohe! (Paneb pik-
kamsööda programmi taskusse
ja tõuseb uuglafelt püsti.)

Tõulik (Marile). Teie lubate!
(Maria ja õlle on oma raatamisega
ainetis ja ei kuule.)

Tõulik (äritatud tooniga). Ah,
kõhin ma paluda!

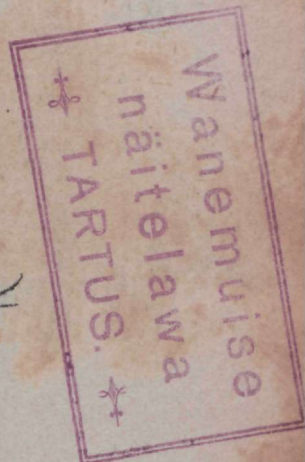
Joosep (kõvasti). Oma, tee rüümi!

Mari (ümber vaadates). Ah jo,
kohe! (Pöörab ennaft raskelt ümber.)

Tõulik tükib tennaft vaawaga möö-
da, astub õllele jala pääle, langeb
Karlile ja Alwüneli kaela, kes eh-
matades-üksiteift lahti lajuwad.

Tõulik wõtab ennaft kokku, palub
mitu korda andeks, istub eji-
misesse kooli pääle ja wifib wihafelt.)

Õpiti pead kolm korda paluma ja

10.
Jis ei saa ka veel mööda. Käbe-
matus! (Wifeb ikku dafi. Nijale
tagaistujale on juhtumine palju
loku junnitanud ja nad naeravad,
mille läbi juba väike tutvus tekki-
b. Tuulik pöörab ennaft wihafelt ümber,
molemad tüdrouksid fofistawad elawalt.
Mari ja Elfe uwiwad jälle publiku-
ni. Selle aja fees on Puusepp oma
koha pääle istunud, pilli ära wõt-
nud, mida ta agarasti puhastab
ja jälle nina pääle paneb.)

Joosep (Puusepale). Wabandage, kas
olete jeda Rabenbeini maastit
juba näinud?

Puusepp. Täna on ju premiere!
Joosep (oma naisele). Lina, Mari!
(Mari pöörab ennaft ümber ja is-
tub, Elfe ka.)

Mari. Mis-ja tahad, Joosep?

Joosep. Mõtle ometi, täna on
premiere!

Elfe. Ah, premiere!

Mari. Oh jumal, kui aimult laps!

11.
mift ette ei tuleks, minu jüda
hakkab siis ikka kangesti peksma!
Elfe. Kes selle premiere' siis kirjus
kannud on?

Joosep. Kes muu, kui ikka nende
"omad mehed", kas Witzbärk või
Kinderei.

Elfe. Kas see premiere' üks kurb
või lustilik tükk on?

Mari. Noh, kui päraft tants on,
üks ta ole siis wift üks lustilik.

Joosep (Prussepalet). Kas ta on kurb
või lustilik? Siis ole te teada wift
üks ju siin näinud?

Prussepp. Aga jaage ometi aru, et
täna see tükk on ju premiere' see
tähendab, et teada esimene kord maist
gitark.

Joosep.
Mari. } Ah joo!
Elfe }

Karl (Alwinele). Naafuse, kas sin
ei tõmba mitte? Näitelawalt puhul
ju harilikult nagu jääkeldrist.

12.
Alwiine. Sellepäraft juis oligi näit-
lijatel jõulu ajal hääl ära?

Karl. Ma toon sulle parem falli,
ja?

Alwiine. Ja, minu kallio, kui ja
tahad! Aga tule õige ruttu tagasi,
muudu ma kardan, jün on nii
palju wõõraid meesterahwaid.

Karl. Minu magus-jüdannekene,
kõhe, kõhe! (Tõuseb üles ja tahab
välja minna.) Talun, olge nii
hää, lubage tohin ma paluda?
(Perekond Rahumägi tõuseb põhja-
likult püsti, Mari tasku kukub
maha, Karl kumardab ja tõstab
tema üles, Maril on kõik küsed
asjadega kinni, Joosep tõmbab
tasku lahkujeta Karli käest ära.
Wiimane tõmbab välja, kõik
istuvad jälle.)

Joosep (Pruusepale). See ei ole ometi
lubatud, inimest nääwipi tülitada!
Jelle eft marjad weel rubla plat-
fift! Ma tõstan eftfeifufe es. Kaeb:

tuft!

(Purjepp naerab. Eduard ja Fritz kumardavad ^{poole} ettepoole, pea tahapoole, jelle järele, kuidas tüdrukud istuvad, et nendega justu ajadas nad annavad ristteiele märku tüdrukutega justu ajama hakkata. Õneline ja europsine hakkavad kompekska jõuma.)

Fritz (õnelinele). Gnädiges-Freien jõwad küll väga häameeliga kompekska?

Õneline. Danke, ja!

Fritz. Kompekskid on küll kõige arm-
sam Vergnügen?

Õneline. Danke, ja!

Europsine (kumardab ettepoole ja ütleb väga alvalt). Ah ei, meie läheme veel palju parema meeliga Handwerkervereini teatrisse.

Eduard. Kaitse teie fagedasti teatris?

Õneline. Danke, ja!

(Mõlemad herrad väagiwad nende kõrval istujate tüdrukutega taha

Tafa edasi. Kõlistatase. Kõik istuvad
vaatamiseks valmis. Älle vaatab
programmi; Mari puhastab pikalt
maharippuva taskurätikuga nina,
Joosep haigutab kõvasti.)

Alviine kargab püsti, firutab pääd
kartlikult ukse poole. Kuhu onesti
Karl jääb.

(Tõulik on rihane ja joimab ikenese
ette. Teine kell. Kõik vaatavad lii-
kumata ettepoole, nagu lähaks es-
rüü üles ja nagu paneksivad nad jeda
tähele mis näitelaval juuhib, näed
näevad pingule tõmmatud välja.

Karl astub ruttu jisse. Pusepp tõu-
leb ike püsti.)

Karl (seifab Joosepi es-teeb
kumarduse ütleb tafa). Ah, ma
palun! Wüimati tõusel Joosep
raskelt üles. Mari es-kõrdule see-
jama lugu. Mari vaatab talle
wihafelt otja ja ütleb.)

Mari. Nüfugune häbematus!

Tõulik (wihafelt). Ift, ft, ft!

Guisepp. Rahu!

15.

Karl (väga piinlikult ähkle). Oo, rabandage!

Guisepp. Wotku pergel! Rahu!

(Euphroisine ja Alwiine on arjata waewa näinud, Alwiineft paremalt ehk pahemalt poolt mööda waadata, Fritz köufel pusti, paneb käe Alwiinele pääle ja ütleb.)

Fritz. Pardong, pitte fitzen!

Alwiine (kukub ehmatanult oma kooli pääle tagasi).

Guisepp. Rahu ometi!

Josep. Niigugune neetud ümberkolumine!

Guisepp. Jft, jft!

(Mõni filmapiilk, kuna kõik lõpuks istunud on, walitleb kõige juurem waikus, kõik waatawad põnewusega näitelawa poole, Josepi nägu läheb ikka sõbralikumaks, ta nuigutab, naerab nümmaks-kõwasti, lööb enfele mitu korda käega põlwe pääle ja naanab ennaft naeru käes.)

Mari ja Õlfa plakkutavad käpa.
Tulik nikkub rahutult tooli pääl
edasi tagasi ja hüüab ühtelugu): *St!*
St!

(Karl ja Alwiine ei raata ülevõlde
mitte näitelavale, vaid ainult üko-
teise pääle ja fofistavad magufalt
üksteisega, mille läbi Tulik ikka
rahutumaks läheb. Siis jälle tükise
aega rahulikku päältraatamist.

Kui jeda võimalik teha on, võib
ülevõlde programmi otse Joosepi pää
pääle kukkuda, nõnda et Tema
nagu filmapilguks kimmi kaetud
on. Soimatis- raatab ta üles. Koik
plakkutavad käpa, nagu oleks
mõeldava näitelavasesüüe laenge-
nud.)

Joosep (Marile). Peenikene, mis,
peenikene? (Mari nokutab naer-
des-pääga, ja pühib taskurätikuga
pifaraid, mis naerust tulnud on.
Joosep pöörab Purijsa poole, kes-
nupinasti oma manjeti pääle kirjutab.)

Mis teie siis jääl teete? Teie olete küll arvustaja? - Na - noh, kuidas see tükk siis õieti oli?

Puusepp (algajid kehitades). Kõhn tendentsitükk Saksja keelest tõlgitud!

Joosep (teeb väga rumala näo, Marile). Misparast ja õige naerud niisuguse kõhna tendentsitüki üle, mis pealegi Saksja keelest tõlgitud on!

Mari. Tendentsitükk? Mis tähendab tendentsitükk? Tükk oli väga naljakas!

Joosep. Noh, see herra ütleb seda ka, tema on arvustaja, tema peab seda paremini teadma.

Mari. Ah jo! (Elsele). Niisugune kõhn tendentsitükk, Saksja keelest tõlgitud, ei ole õieti jinnu tarvis!

Else. Aga, emä, tükk oli omi niisugune.

Karl (piissti tõustes, Elsele). Lubage lahkkesti! / Alwine poole

tagafi pöörates, Eks-ole tofi, fida-
mekine, meie läheme ometi, fiin
tõmbab nii!

Joosep / Pursepale. See on ju ka
tõmbetükk!

Euphrosine. See oli koguni lang-
weilig. Vereinis-, Lustige Witwe
on palju amifanter!

(Kell)

Emeliine. Uuh, kants-jehit los,
mollime jehn!

Eduard.

Fritz } Pitte, meine Damens in
Kwadrillje!

Emeliine

Euphrosine } Danke, ja!
